

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXVI. évfolyam

6. szám

Komárom, 2015. június

Ára 35 cent

AMÍG A LÉLEK KI NEM ÁRAD...

Ne a világot szolgáljuk! Akik a hit ellen szegülnek, akik becsapják, manipulálják az embereket, azoknak szolgálatába ne álljunk!

Mégis: Isten a Fiát ebbe az elveszett világba küldte, mert úgy szerette a világot, hogy egy-szüliött Fiát adta. Mi sem fordulhatunk el a világtól. A tanítványokat is elküldi az Úr minden néphez, hogy bizonyosságot tegyenek róla. Vagyunk-e elég erősek, hogy megálljunk a világban? Krisztus is csak a megváltás után, a Szentlélek kiadását követően küldte ki a tanítványokat. Nekik is meg kellett előbb erősödniük, tanítvánnyá kellett válniuk. A tanítványság feltétele az engedelmisség és hűség. Meg kellett tanulniuk az Urat szolgálni. Szolgálhatta-e az Urat Péter, aki háromszor megtagadta? Szolgálhatták-e az Urat a Zebedeus-fiak, akik versengtek az elsőségért? A megváltás előtt még nem voltak alkalmasak bizonyosságtételre. Csak a kegyelem és hit által megigazított, a bűnbocsánatot nyert és az identitásában erős ember képes szolgálni. Amíg a Lélek ki nem áradt, addig nem mehettek ki a tanítványok a világba. Csak a megváltó Krisztusban megalapozott élet és a Szentlélek erejére támaszkodó szolgálat lehet alkalmas arra, hogy a világban munkálkodjon.

Nem tudunk a világban helyesen szolgálni, amíg nem látjuk Krisztust, amíg nem hallgatunk az Ő szavára. Nekünk Krisztust kell szolgálnunk. Fordulhatunk a világ felé, szerethetjük embertársainkat, de amíg Krisztus szeretete nem formálja át szívünket, addig csak az ember akar segíteni az emberen. Addig csak a szenvedőket, az elesetteket látjuk, csak kenyeret, alamizsnát, morzsákat szórunk a szenvedők lába elé.

Mi sem morzsákból élünk, hanem Isten végtelen kegyelméből és szeretetéből. Ez a drága ajándék a mi szolgálatunkat is értékessé teszi.

Vasárnaponként koldusok állnak a városok templomai elé. A hívek egy része a persely mellett a kéregetők tálcájába is helyez pénzt. Nem tudni, hogy az ilyen adomány képes-e megállítani valakit a lejtőn. Az igazi szeretet, a munka, a megbecsülés, a hit képes csak változtatni! A személyes, folyamatos, felelősséget vállaló, határtalan áldozatvállalás tud csak a mélységből kiemelni. Akinek a szolgálata Krisztusra épít, az fog tudni igazán segíteni. Nem lehetünk felszínesek. A szenvedőt, a gyengét, a rászoruló, a szegényt csak áldozatok árán menthetjük meg. Egyházunkat, nemzetünket, iskoláinkat csak krisztusi lelkülettel szolgálhatjuk, építhetjük tovább. Csak a teljes odaadás, a teljes Krisztusnak szánt élet segíthet. Ő mutatja meg, hova kell menni, mit kell elvégezni, hová kell az igazi segítség. Nekünk nem az embert, az egyházat, a világot

kell szeretnünk, hanem Krisztusban az embert, az egyházat, a világot. Ezt pedig csak úgy lehet, ha határtalanul szeretjük Istent: „*akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál*” (Róma 8,28a), akik Krisztust szeretik, azok a környezetükre is hatással vannak.

Aki nem szereti Krisztust, az felebarátját hajlamos állandó kritika alá helyezni. Embertársát megszólja, állandóan elégedetlenkedik. Mert nincs meg benne az igazi szeretet. Magát imádja Isten helyett. A szeretet pedig abban nyilvánul meg, hogy az életünket is képesek vagyunk odaadni barátainkért. Az igazi szeretet Krisztust szereti, és általa megtalálja és felemeli a felebarátot, a családot, a gyülekezetet, a nemzetet, a hazát, az idegent. És mindaz a szeretet, amely

így kapunk és továbbadunk, szívünket és lelkünket járja át. Ki- és beáramlik, átjárja egész lényünket: „*Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj*” (Lk 6,45b). Építsük életünket Krisztus szeretetére, akkor bennünk és körülöttünk is minden megváltozik!

Kassai Gyula

Reményik Sándor

Magunkba le

(részlet)

Vedd a lámpát, magunkba térünk –
Nagy a vétünk: az emberségünk.
Magunkba még mélyebbre szállunk:
Nagy a bűnünk: a magyarságunk.
Nyáj-néppé nem akarunk lenni,
Izonyú mélyre kell hát menni.
Idegenné nem tudunk válni, –
Hát minden tárnát fel kell tární,
Ahol még érc van: emberi s magyar,
Hová nem hat le semmi zivatar.
Lassan megszűnünk írni, sírni,
Segítségül bárkit is hívni.
Nemzet-forgácsot, csillag töredéket:
Minket ugyan kicsoda ért meg?
Vagyunk kétféle értetlenség,
Menyegzőkön külhoni vendég.
Ki nem elégít semmi ország,
Egyedül ez a mély mennyország.
Vedd a lámpát, magunkba térünk.
Nincs külvilágban menedékünk.
Érzed? Réteg, réteg után szakad,
Omlík be tétova léptünk alatt.
Ez még mind rögös, érzéki világ,
De mi megyünk, mind mélyebbre tovább.
Ahol már csak a Lélek lelkesít –
Megyünk, meg nem állunk az Istenig.

Vedd a példát a vadludaktól

– Ahogy repülnek, a szárnycsapással felhajtó légáramlatot hoznak létre a mögöttük repülő madárnak. A „V” alakban történő repüléssel a csapat 71 százalékkal megnöveli repülési hatósugarát, mint ha egyedül repülnének.

– Amikor egy vadlúd kiesik az alakzatból, hirtelen megérzi, milyen erő húzza le, hogy egyedül kell repülnie, és igyekszik mielőbb visszakerülni az alakzatba, hogy az előtte repülő madár felhajtó légáramlatát élvezhesse.

– Amikor a vezető vadlúd elfárad, visszalép az alakzatba, és egy másik vadlúd foglalja el az első helyet.

– Amikor egy vadlúd megbetegszik

vagy meglövik, két vadlúd kiválik az alakzattól és kísérik, segítve és védve

Az ÚR színe előtt

Örökkévaló Istenem! Köszönöm Neked, hogy magyarnak teremtettél és megengeded nekem, hogy e nép szenvedéseiben, gyászában, dicsőségében és szegyenében részt vegyek. Vallom előtted bűneinket, amelyek az én bűn-im is: szívünk kemény, értelmünk balgata, hitünk ingadozó és a lelkünk pártos. Meghajtjuk fejünket ostorod alatt és vezekelünk a porban és hamuban. De ígéreteid igazak és ámenek. Hisszük, hogy szövetséget kötöttél velünk és atyáinkkal és tudjuk, hogy az ég és föld megrendülhet, de ezt a szövetséget Te meg nem rontod soha. Hisszük, hogy ha Hozzád térünk és Te leszel egyetlen Urunk, feltámad a mi világosságunk. Könyörögök Hozzád, töltsd ki Szent Lelkedet erre a népre! Tartson bűnbánatot bűjtöléssel, sírással és kesergéssel és úgy térjen meg Hozzád, a mi Istenünkhöz, mert könyörülő és irgalmas vagy Te, késedelmes a haragra és nagykegyelmű. Vidd ezt a népet idvességes önismeretre, hogy lássa meg bűneit és gyűlölje meg; forduljon el attól, ami vesztét okozta s tegye rá életét a Te ígéretedre. Gyomlálj ki közülünk minden pártosságot, Ellened való lázadást és egymás közötti viszályt és növeld meg a mi hitünket történelmi hitvallásunkban és emberi méltóságunkban. Legyünk a Te néped; és ne lehessünk másképpen magyarok, csak mint a Te néped. Kezedben van nemzetünk jövődjéje. Nem kutatjuk, mit hoz, csak Te magad jöjj. Egyengetjük a Te ösvényeidet és készítjük számadra az utat. Imádkozó magyarok táborra egyre nő, szentséges öltözetükben siet a Te néped a Te seregyűjtésed napján. Királyá koronázzuk magunk és népünk felett a Te Szent Fiadat és nemzeti jövőnket, egész történelmünket oda-szenteljük a Te dicsőségedre. Szánj meg és válts meg minket, óh Szenteknek Szentje! **Ámen.** Ravasz László

öt. Vele vannak, amíg újra képes nem lesz repülni, vagy míg meghal. Azután útra kelnek egy másik alakzattal, vagy utolérik saját csapatukat.

– Az alakzatban repülő vadludak hátulról hangjukkal biztatják az elől repülőket, és így egyenletes sebességet tudnak tartani.

Miért ne tanulhatnánk tőlük mi is?!

(Forrás: internet)

Köszönet az adakozóknak!

Hálás szívvel mondhatunk köszönetet minden adakozónak, gyülekezetnek és magánszemélynek, hogy megtiszteltek bizalmukkal és ránk bízta az adományaikat. A meghirdetett gyűjtés eredményeként 62 100 euró gyűlt össze erre a célra. Ez a példaértékű összefogás nagy örömmel és egyben alázattal tölt el, hisz sokan nem kis áldozatot hoztak azért, hogy ilyen módon segíthessenek.

Az adománygyűjtés első részlete 2015. március 24-én eljutott Kárpátaljára, mégpedig 3000 euró értékben 400 élelmiszercsomag lett megvásárolva Ukrajna területén és szétszvtva Beregszász környéki családoknak. Ez a humanitárius segélyakció a kárpátaljai Beregszászi Református Egyház-község diakóniájának képviselőivel együttműködve jött létre, akik tevékenyen részt vállaltak az előkészítésben és segítettek a végrehajtásban is. Az élelmiszerezségyen kívül 2000 euró készpénzadomány is átadásra került, amely egyéni, célzott támogatásként szolgál konkrét családoknak, főként fűtési kiadások enyhítéseként.

A céladomány-gyűjtés eredménye viszont lehetővé teszi, hogy ne csak egyszeri élelmiszerezstással támogassuk a rászoruló családokat, hanem akár több

hónapig is hatékonyan tudjunk segíteni. A márciusi otlétünk során meglátogatott családok elmondása és főként a Kárpátaljai Református Egyház képviselőivel történő egyeztetések szerint erre még inkább öszszel és télen lesz szükség.

Meglátásaink szerint a rászorulóké részére napi melegétel-osztást lenne jó szervezni, működésükhöz élelmiszerek megvásárlásával hozzájárulni.

Az ilyen hosszabb távú segítségnyújtás azért is lenne hatékonyabb, mert közben a személyes kapcsolattartással a gyülekezeteket is lehetne építeni, lelkiileg

Egyházunk püspöke és Nagy Béla a KRE főgondnoka

támogatni. Mindemellett az ottani családok és intézmények (iskolák, gyermek- és idősotthonok) jelentős fűtési gondokkal küszködnek, ez is megoldandó feladat.

Rendkívül fontos, hogy a ránk bízott pénzadományokkal Istentől elkért bölcsességgel, nagy körültekintéssel és felelősséggel sáfárkodjunk, hogy lehető-

len segítségükkel alátámasztották együttérzésüket a nehéz körülmények között élő emberek felé a közös megmaradás jegyében. Felemelő érzés az, hogy közös erővel, egy cél érdekében volt lehetőségünk segíteni számos, nehéz körülmény között élő embernek, akik nehézségekkel küzdenek nap mint nap.

A további hatékony együttműködés reményében Isten gazdag áldását kérem életükre és munkájukra és ezúton kívánunk áldott Feltámadás ünnepet!

*Tisztelettel:
Nagy Béla,
a KRE főgondnoka, a Diakóniai Osztály vezetője*

Beregszász, 2015. április 2.

ségeinkhez képest igazán ott és úgy segítsünk, ahol arra a legnagyobb szükség van. E célból egyeztető tárgyalásokat folytatunk a kárpátaljai református esperesekkel, hogy feltérképezzük a helyzetet és kidolgozzunk egy megfelelő stratégiát a segítségnyújtás további lépéseire.

Mindenkinek köszönjük az eddigi támogatást, hálásak vagyunk, ha továbbra is figyelemmel kísérik a kárpátaljai történéseket és segítik az ottani testvéreinket!

Ibos Henriett,
az SZRKE Diakóniai Központjának igazgatója

Ima Kárpátaljáért

Jóságos, kegyelmes és szerető Istenünk a Jézus Krisztusban!

Ha megdobban a szívünk, ha imára nyílik az ajkunk, ha tette kész a kezünk, ha elindul a lábunk, hisszük és valljuk, hogy mindez a Te akaratodból van. Köszönjük Urunk, hogy szerethetünk. Köszönjük Istenünk, hogy mindez a Te áldásodból valósul meg.

Add, hogy mindaz, ami történik bennünk és általunk ne színből, hanem szívből legyen, testvérünkért, bajba jutott családokért, háborúban sýnylödőkért.

Kárpátalja népe segítségre szorul, s Te arra hívtál el minket, hogy Téged követve, Neked szolgálva, egymás terhére hordozzuk. Szállj le néped mellé, és láttasd meg velünk, hogy minden jó adomány és tökéletes ajándék Tőled származik, s „a mi pillanatnyi könnyü szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk, mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók (2Kor 4,17-18).

Urunk, add, hogy valóban meg tudjuk osztani egymás terhére. Hozzád jövünk, és kérünk, add, hogy jelenlétünkkel, adományainkkal cselekvőleg legyünk jelen kárpátaljai testvéreink életében, mindennapjaiban.

Ajándékozz nekünk halló fület, nyitott szívet, mindenkor tenni akaró elmét. Istenünk, munkáld ki bennünk a buzgó ember imádságos lelkületét, amely egyaránt tud kérni és tud adni.

Add nekünk Önmagadat, hogy képesek legyünk elhínteni az ige-magvakat teljes örömmel és keresztyén béketűréssel. Találj meg minket és vigyázz ránk, hogy szolgálatunk mindenkor kedves legyen Előtted.

Jézus Krisztus, a mi Megváltónk nevében kérünk, a Megelevenítő Szentlélekkel egyetemben. **Ámen.**

Gondolatok egy film kapcsán...

2014 decemberében mutatták be a mozik az *Exodus, istenek és királyok* című történelmi kalandfilmet. A történet röviden: a főszereplő Mózes és Ramszesz testvérként nevelkedik fel a fáraói palotában. Ramszesz féltékeny fogadott testvére, hiszen apja is őt tartja alkalmasabbnak a trónra, sőt még egy jóslat szerint is ő a megfelelőbb vezér. Miután kiderül Mózes héber származása – nem csak önmaga, hanem környezete számára is – száműzik őt az udvarból.

A Szentírásban leírt eseménnyel köszönő viszonyban sem lévő film a bibliai történetet ismerő nézőt komoly megpróbáltatások elé állítja. A filmes megfogalmazással ellentétben: Mózes tisztában van a származásával, nem nővére, hanem anyja neveli fel, az egyiptomi felügyelőt akkor öli meg, mikor az egy héber szolgát bántalmaz, negyven évet tölt el Mídján földjén, nem pedig kilencet és a Tízparancsolatot sem ő írta. Ez csak egypár megjegyzés az elferdített dolgokból.

De például Mózes családi jeleneteinél is a 21. századi liberális gondolkodás jelenik meg: Mózes önmagában hisz, és felesége Cippóra például megkéri férjét, hogy ne zavarja össze a fiát és annak hitét, hiszen nem jó hitetlenül felnőni és majd ha felnőtt a fiú, maga eldönti, mit akar: hinni vagy nem.

A teljesen fiktív részeknél lódult meg igazán a film készítőinek fantáziája. Mózes visszatértek Ramszesz, a fáraó, meg akarja öletni Mózeset. Tehát hajtóvadászat indul Mózes felkutatására, de nem találják. Az uralkodó ekkor személyesen tart leckét a héber népnek: napi szinten akasztat fel háromtagú (apa,

anya, gyerek – pedig a filmben épp az a probléma, hogy magas náluk a szaporulat) zsidó családokat, de hiába. Mózes nem kerül elő.

Eközben Mózes megkezdi a zsidók katonai kiképzését. Az egész napi kemény fizikai munka után éjjeleken át nyilaznak. A hab a tortán az egész kiképzésben az a jelenet, mikor nappal lóháton vágatva, a nyeregben hátra fekve lőnek ijjal és célba is találnak. (Az ilyen rövid idő alatt elért hihetetlen fejlődést azt hiszem, a mi eleink is megirigyelték volna.) Honnan szedtek lovakat és tanultak meg villámgyorsan lovagolni? Nappal hogyan gyakorlatozhattak? Éjjel hogy volt energiájuk kiképzésen részt venni, ha egész nap rabszolgaként dolgoztak?

Istent, mint a népét Egyiptomból kiszabadítót, teljesen kihagyták. Mózesen áll vagy bukik a történet sikere. Nem történik világos isteni utasítás, hogy Mózesnek mit kell tennie. Az Úr megmegy jelenik a filmben – mindig kisfiú

(!) képében –, aki egyszer kedélyesen elbeszélget Mózessel, máskor meg Mózes vonja őt felelősségre.

Mikor a zsidó „szabadcsapatok” kiképzésük után „szabotázsakciót” rendeznek, Mózes és az Úr megvitatják a stratégiát. Ekkor Isten közli, hogy ez a felörlés rossz stratégia, mert sokáig tarthat, és ő nem akar ennyit várni. Ezen a mi főhősünk igencsak felháborodik, közölve, hogyha 400 évig elnézte az Úr a szenvedést, egy emberöltőt igazán várhat még, sőt, ő (Mózes) legalább ért egy küssé a hadvezetéshez. A tizedik csapás előtti újabb találkozáson pedig Mózes azon sajnálkozik, hogy milyen szörnyű

látni szegény egyiptomiakat, ahogy szenvednek a csapásoktól. Amikor napi szinten héber családokat akasztottak fel, az valahogy nem viselte meg őt... Ekkor tudatja először előre Isten Mózesrel a csapást, mire ő ordítva elrohan, hogy nem hajlandó ebben részt venni.

Számomra úgy tűnik, hogy a filmkészítők célja egy vérszomjas istenábrázolás is lehetett. Ez a vélemény elhangzik a halott kisfiát karjában tartó fáraó szájából is, mikor simán gyerekgyilkosnak nevezi Mózes Istent. Bár felmerült bennem az is, hogy van-e egyáltalán valamilyen istenábrázolás a filmben, vagy csak az egész Mózes képzelgése. Ugyanis az első találkozáskor, Mózes viharba kerülve, sárba süppedve találkozik Istennel, és ezután sokáig lábadozik, lázálomban félrebeszél, Cippóra nyugtatgatja, hogy ez azért van, mert beütötte a fejét. Továbbá, Mózes minden egyes találkozásánál Józsué kilesi, aki viszont nem látja a „kisfiút”, csak a magában beszélő vagy kiabáló Mózeset.

A film leglátványosabb, hatásvadász részei a csapásoknál és a vörös-tengeri átkelésnél jönnek. Krokodilok szökkenek ki a vízből delfin módjára és tépik szét a szerencsétlen hajósokat, amitől a víz vérré válik. A fáraó mágusai a víz vérré válását azzal magyarázzák, hogy a Nílusban sok az agyag, és az színezte meg a vizet – úgy látszik, a palotába nem jutott el a krokodilok produkciójának híre. A tenger öszszezáródásánál pedig egy pillanatra bevillan, ahogy cápák lakmároznak a tetemekből.

Az a pár történelmi baki – a kádesi csata nem Széthi, hanem Ramszesz alatt volt, a nagynéni ostobának nevezi az isteni eredetűnek tartott egyiptomi uralkodót, Mózes simán besétál az éj leple alatt a palotába, ahol épp a fáraóba botlik, aki egyedül bóklászik az épületben – már eltörpül a teljesen kifacsart, tönkretett bibliai történet mellett.

Az elmúlt időszakban több rosszul sikerült bibliai film után jó lett volna egy profi módon, hitelesen elkészített filmmel is találkozni, de erre már egyre kevesebb esélyt látok. A film igazi „bravúrja” az a mennyiség, amit hibából sikerült belesűriteni két és fél órába. A film alkotóinak arcátlansága pedig felér a francia újságírók Isten-ábrázolásánál elkövetett arroganciájával... **Édes Enikő**

Református identitás és magyar irodalom

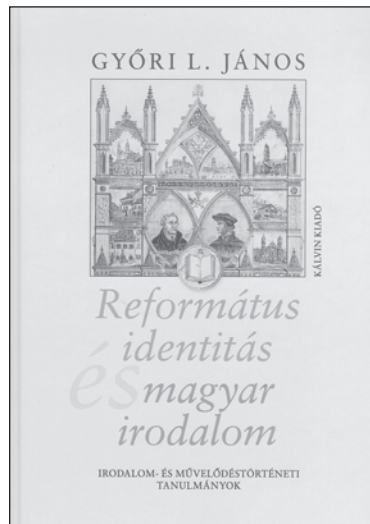
Az olvasni szerető ember számára már az is élmény, ha egy küllemében jól sikerült könyvet vehet a kezébe. Ezt az élményt jelenti a Kálvin Kiadó Győri L. János irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányait tartalmazó kiadványa. Szép könyv, a témája is az: református identitás és magyar irodalom.

A szerző tanárember és tudományos kutató. A kettő egyszerre működik nála: a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának német-magyar szakos tanára és 2005 óta a Református Művelődés- és Iskolatörténeti Kutatóintézet vezetője, kutatója. Saját bevallása szerint ötvözdök életében az ismeretek átadásának vágya az általános műveltséget nyújtó középiskola szintjén a magas szintű tudományos kutatással.

A szerzőnek az elmúlt negyed század *határidős szellemi elfoglaltságainak* eredményét tartalmazza a kötet. A majdhogyanem elfeledett 16–18. századi református prédikátorok írásait veszi elő és magyarázza azoknak, akik érdeklődnek református múltunk felől, hogy a folyamatot, a fejlődést, a református műveltség kérdéseit megértsék a jelenben.

Az első tanulmányból kiderül például, hogy a zsidó-magyar sorsanalógia, történelmi párhuzam nem protestáns prédikátoraink találmánya, hanem középkori örökség, ami a 16–17. században csupán felerősödött. A kor prédikátorainak gondolkodását boncolgatva, a szerző érdekes párhuzamokra hívja fel a figyelmet: Károlyi Gáspár szerint „*miképpen Jeremiás mondja, hogy az Nabukodonozor Isten szolgálja az zsidóknak büntetésére, azonképpen bizony az török császár Isten szolgája az magyar nemzetségnek büntetésére*”; sorspárhuzamot látnak a 17. századi kettészakítottság idején Júda és Izrael ószövetségi történetével; a gyászévtized idejét a diaszpóra állapothoz hasonlítják stb. A különböző megközelítésekkel kapcsolatban nem tör lándzsát a szerző, „csupán” rögzíti azokat és hasznukat így sommázza:

gája az zsidóknak büntetésére, azonképpen bizony az török császár Isten szolgája az magyar nemzetségnek büntetésére”; sorspárhuzamot látnak a 17. századi kettészakítottság idején Júda és Izrael ószövetségi történetével; a gyászévtized idejét a diaszpóra állapothoz hasonlítják stb. A különböző megközelítésekkel kapcsolatban nem tör lándzsát a szerző, „csupán” rögzíti azokat és hasznukat így sommázza:

za: „*népünk történelme legviharosabb időszakában csak úgy maradhatott fenn, hogy közben el kellett jutnia arra az elemi erjű felismerésre: a magyarság sorsa nem oldható meg Isten nélkül*”.

A további tanulmányok is hasonlóan érdekesek, református és általános műveltséget táplálóak, adott esetben református identitást erősítők. És ahogyan „*a reformátorok a műveletlenségben a bűn, a ba-*

bona és a hiszékenység forrását is látták”, ennek a tökéletesen modern felismerésnek a „sorspárhuzama” a jelenben ugyancsak érvényes...

Kis Lucia

(Kálvin Kiadó 2015)

Feladvány

Hány egyházi középiskolánk van, ahol mód nyílik a fiatalok református identitásának az erősítésére is?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **július 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a Kálvinista Szemle szerkesztőségének címére (**930 10 Dolny Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

Az áprilisi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt írták, hogy János evangéliuma kezdődik így: „Kezdetben volt...”.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Basa Barnabás** (Nagykasos), **Palásti Aranka** (Léva) és **Szmrecsányi Csaba** (Ipolyág).

Mindhárman egy képes **Újszövetséget** kapnak ajándékba. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Mi a véleménye a világban zajló keresztyénüldözésről?

A református egyház közösségei évszázadokon keresztül megtapasztalták, hogy milyen üldözöttnek lenni. Hitvalló gályarab lelkipásztorainak ennek a kiszolgáltatott helyzetnek a tanúi. Az előreformátor Husz János erőszakos halálának hatszázadik évfordulója van az idén. Tehát a hitvalló egyház a bibliai kortól kezdődően gyakran megtapasztalta az üldöztetést.

Napjainkban Afrikában és a Közel-Keleten keresztyének tömegesen lesznek áldozatokká. A hírek ne csupán együttérzést váltanak ki belőlünk, hanem cselekvésre is indítsanak. Az üldözöttekért való imádság életünk részévé kell, hogy váljon. Talán sokan nem érzik ennek fontosságát, mert földrajzilag távolinak gondolják a történéseket, kevés a személyes kapcsolatunk az üldözöttekkel, de ez a helyzet súlyos félreértelmezése. A szenvedés az szenvedés marad, történjen bárhol a világban! Az imádság mellett a konkrét segítségnyújtás feladata is előttünk áll. Természetesen, ebben összefogásra van szükség a keresztyén világban, hogy az egyházi közösségek a meglévő szervezeteiken keresztül tudjanak segíteni az üldözötteknek.

Géresi Róbert, püspökhelyettes

Amikor megjelentek az első Mohamedkarikatúrák, majdnem lángba borult Európa. A vezetők terrorizmusról beszéltek, meg sajtószabadságról, s ami valójában zajlik az szerintem vallásháború. A keresztyénüldözés is ennek a része. Más vallások fiai, más istenek nevében ölnek meg olyanokat, akik Jézus Krisztust vallják egyedüli megváltójuknak. A „keresztyén” Európa megalkuvó módon hallgat, az Unió még egy elítélő nyilatkozatot sem adott ki. Vajon meddig nézzük némán, hogy embereket ölnek meg Jézus Krisztus szeretetéért? Jobban át kellene éreznünk azt, hogy „*a test valamennyi tagja, noha sokan vannak, mégis egy test*” (1Kor 12,12). Hitvallási lehetőséget is látok a keresztyénüldözés szomorú valóságában. A megszólalásunk hitvallás kell, hogy legyen. És utána néven kell nevezni a dolgokat: az áldozatot áldozatnak hívják, a gyilkost meg gyilkosnak. Bátorodnunk kell és védeni azt, amit az Úr Jézustól kaptunk: hitünket és keresztyénségünket. Mert – ha más módon is – de lassan mi is sorra kerülünk...

Somogyi Alfréd,
a pozsonyi egyházmegye esperese

URBÁN KÁROLYRA EMLÉKEZEM...

Egyre inkább. Egyre gyakrabban. Ahogy öregszen, sokszor eszembe jut, megelevenedik a szemem előtt. Sokat köszönhetek neki. Hittanórákon mindig nagyon oda kellett figyelnem rá. Akkor is, ha nem akartam. Amikor ő állt a katedrán, egyszerűen képtelen voltam képezelem szárnyalását kiereszteni az ablakon. Pedig nagyon eleven volt a fantáziám. Sok mindenre megtanított a Bibliából. A református énekekre is az Énekeskönyvből. Százéves lenne...

Mikor a második világháború után rákényszerítettek bennünket, felvidéki magyarokat arra, hogy másodszer is Csehszlovákiában éljük keserves életünket, méghozzá évekig teljes jogfosztottságban, rögtön tanácsaival látta el a bátkai szegény sorsú, baloldali érzelmű embereket, hogy az akkor még feledi járási székhelyi összejöveteleiken miképpen emeljenek szót az egyre vadabb és kíméletlenebb magyarelles szlovák nacionalizmus ellen. (Ahogy erről írok is az 1964-ben elkészült, de csak 1968-ban megjelentetett Adósságtörlesztés című regényemben.) S része volt abban is, hogy amikor bezárták a magyar iskolákat, négy gimnáziumi osztályos bizonyítvánnyal s apai kísérettel az éjszaka leple alatt átszökjék Sárospatakra a csehszlovák-magyar államhatáron.

Kire hallgatott volna apám fia sorsának az alakításában, ha nem Urbán Károly nagytiszteletű úrra, aki az 1938 utáni ismét magyar világban végig a Hangya Fogyasztási Szövetkezet elnöke volt. Apám meg a bolt és a kocsmá vezetője. Kettejüknek volt köszönhető, hogy a bátkai és környékbéli vásárlók a háború éveiben sem láttak teljesen üres polcokat a Hangya szövetkezet boltjában. Gyakori Pestre járásaik – a Hangya vezérigazgatóság jóvoltából – mindig sikeresek és eredményesek voltak, s a háborús világban észrevehetően falum lakosságának és a környékbelieknek a javát szolgálták.

Sárospatak illetve a tanítóképző világa olyan hatással volt rám, hogy első karácsonyi hazajövetelem napjaiban a szüleim és a falubeliek nem győztek csodálkozni rajtam. Annyira megkomolyodtam. A korábban folyton csavargó síhederből néhány hónap eltelte után otthonülő gyermek lett, s ennek a falumban sem érteni, sem magyarázni nem tudták az okát. (...) Internátusi felügyelőnknek és Urbán Károly nagytiszteletű úrnak köszönhetem, hogy gyökeresen megváltozott rólam a falubeliek véleménye. (...)

Urbán Károly nagytiszteletű úrral személyesen csak akkor találkoztam újra,

amikor már a Szélfűvésben című regényem is megjelent. Tornaljára hívtak író-olvasó találkozóra, s nagy meglepetésemre és öröömre ő is eljött a találkozóra, kezében a regényemmel. Akkor már az ottani reformátusok lelkipásztora volt. Értésemre adva, hogy a jó pásztor nem felejtkezik el eltévedt bárányról! Mint ahogy én sem felejtkeztem el róla. Több regényemben is szerepeltettem. És mindig úgy, mint a hit és a magyarság megtartóját. Hiszen nem véletlen, hogy a református vallás szinte keletkezése óta magyar vallás. Ezt nála kétségtelenül és félreérthetetlenül megtapasztaltam. Öröködbe, Uram... című tetralógiámban is nagy szerep jut Deres Ákos lelkésznek, aki nem más, mint Urbán Károly nagytiszteletű úr. És ami most is elérékenyít, hogy amikor ötvenéves koromhoz érkeztem, a Hét című képes lapom kétoldalas beszélgetéssel köszöntött, amelynek a legutolsó kérdése úgy szólt, hogy mi a tervem az irodalmi jövőmet nézve. – Szeretném megírni a tékozló fiú történetét! – feleltem határozottan.

Amiből tetralógia lett a végén, Öröködbe, Uram... címmel. Elgondolásom nagy hatással volt hajdani lelkipásztoromra, mert azonnal levélben üdvözölte a szándékomat. Sajnos, az egy kötetben való megjelenést már nem élte meg, és talán már csak az egekben szerezhett tudomást róla, hogy tetralógiám Deres Ákos is Urbán Károly nagytiszteletű úr!

A tékozló fiú pedig én vagyok benne...

Mács József, író

Az első kép, amely máig elevenen él bennem, érdekes módon nem a szószéki ígéhirdetőhöz kapcsolódik. A tornaljai parókia kertjében látom őt virágai között, jellegzetes szalmakalapjával a fején, amely amolyan schweizeri külsőt kölcsönzött számára. Kertünk zöldjeit az ő bíborpiros futórózsájával, jázminbokrával (gömöriesen tótorgonával), meg labdarózsátövével alapoztuk meg. Első találkozásunk alkalmával, amikor már május végére a prágai teológián minden vizsgámat sikeresen lettem, arra kért fel, hogy két vasámap helyettesítsem, mivel (akkor még együtt volt az ország) Teplice nad Bečvou fürdőhelyre utazott gyógykezelésre. Így ismertem meg szerető családját: Margitka nénit, áldott emlékezetű Mária leányát, aki akkor még gimnáziumi tanuló volt, valamint a gömöri lelki világot leginkább megtestesítő anyósát. Első pillanatban magával ragadott az ott-

hon szeretetközege, a betérő felé sugárzó tengernyi empátia. Az a tény, hogy Isten ígéjét naponta olvasó és aszerint élő emberek lakták a házat.

A többi élményem már szkárosi káplán koromra datálódik. Ezek abban erősítették meg, mennyire volt Károly bácsi (amellett, hogy a felvidéki ébredési mozgalomnak Nehézy Károly mellett legmeghatározóbb személyisége volt) gyakorlatias lelkipásztor is. Mint vezetett be angyali türelemmel a diktatúra év végi elszámolási íveinek rejtelmébe, tudván mindketten, hogy az egyházügyi titkár székében éppenséggel egy foltozóvarga ül (természetesen minden tisztelem a valódi foltozóvargáké – ha még léteznek).

Aztán a szkárosi kezdetek: Kraxner Ferenc építész barátjával együtt felügyelték a holland testvérek által támogatott templomtorony külső felújítását, hol „sitnyiként” magam is húztam csigán a habarcsos vödört a legmagasabb pontig Juhász János kőművesmester keze alá. Mi szkárosiak hálásak lehetünk Károly bácsinak, midőn a műemléki felügyelőség instrukciói alapján a toronysisak felújítása is megvalósult. Ehhez a jó minőségű, „békebeli” vörösrézlemez maga biztosította Ákos és Sámuel fiai közbenjárásával (utóbbi akkorra a kassai vasmű művezetője lett). Mint készítettek az iglói Pamiatkovav nemzeti vállalat emberei (csupa igazhitű katolikus atyafi) iparművészeti értékű remeket: benne a Jiskra címeréből való négy makkal és a négy égtáj felé néző virágmotívummal. 36 méteres magasságból mutat az égre a másfél méteres konstrukció: a nap, a hold és a csillagok.

Az a szeretetviszony, mely minket együvé fűzött, azután, hogy Isten kegyelméből családot alapíthattam, nem szűnt meg, hanem talán még intenzívebbé vált. Szerette és elvárta, hogy Tornaljára utazván (autónk nem lévén, autóbusszal) mindig felkeressem, mikor is a gyülekezetek helyzetéről érdeklődött és a lelkigondozói munka terén felmerült bárminemű kérdésre biblikus megalapozottságú feleletet adott. Dúlt a kommunizmus. Az ún. „hűségeskük”, amiket az a rezsim a konfirmáció helyettesítésére vezetett be, egyre gyakoribbakká lettek. „Van-e reménysége ennek a nyakas gömöri népnek?” – tettem fel a kérdést, mire ő ezt felelte: „Hacsak az Úristen különös módon nem könyörül rajtunk.”

Tóth László,
gömörszkárosi lelkipásztor

(Részletek az Urbán Károly református lelkész születésének századik évfordulójára kiadott emlékkönyvből.)

Mindennapi elszomorító élmény az orvosi rendelők előtt kígyózó sorok látványa. Orvosok beszámolója szerint egyre több heveny vagy idült esetet kell naponta regisztrálni, és bevallásuk szerint: a lelki egészséget nem lehet tablettákkal megszerezni. A betegségek túlnyomó többségét az emberi indulatok: a félelem, a szorongás, az aggodalmaskodás, az irigység, a harag, a gyűlölet stb., valamint az ember környezetének distresszt kiváltó tényezői okozzák. Leggyakoribb a neuraszténia, a magas vérnyomás, a cukorbetegségek egyes formái, a fejfájás, a gyulladások, az agyvérzés, a szívbántalmak, a fekélyek és sok más, fizikai tünetekkel járó, ám lelki eredetre visszavehető betegség.

Selye János distressznek nevezte el a káros stresszt. Ez az a fajta stressz, amivel nehezen tudunk megbirkózni, ami valamennyire elhasznál, ami után regenerálódnunk kell. A káros stresszhatásnak fáradtság, ingerlékenység, betegség a tünetei.

A szakorvosok számtalan esetben felismerik a betegséget a panaszok és tünetek alapján, de a kiváltó okokat képező lelki zavarok ellen alig tehetnek valamit. Számos orvos túlterheltség okán s időhiány miatt a fájdalmakra pirulákon kívül többet nem tud nyújtani. Ám a lelki egészséget senki sem szerezheti meg fiolákból, vagy tablettákat tartalmazó üvegcskékből.

A modern orvostudomány legújabb fejleményei ellenére is egyre gyakoribbak a pszichoszomatikus megbetegedések, melyek fizikai tünetekkel járó, lelki okokra visszavehető megbetegedések. Felvetődik a kérdés: mit jelent a lelki egészség? Milyen ismérvei vannak? Mik azok az élettani szegmenssek, részterületek, amelyekre Pál apostol figyelmeztetése szerint, gondunk kell, hogy legyen?

A lelki egészség azt jelenti, hogy az ember képes fizikai adottságainak megfelelően, más emberekkel építően együttműködve, boldogságot, örömet érezve, képességeit alkotó módon kibontakoztatva önállóan gondolkodni, szeretni, dolgozni, élni, hinni anélkül, hogy másnak a terhére lenne. Alkalmazkodó képességének jellemzője pedig a rugalmasság, az élethelyzetek által kiváltott változó körülményeknek való megfelelés. Valós és világos életcélokkal ren-

„Legyen gondod önmagadra...”

delkezik és a sikerekhez és kudarcokhoz adekvát módon, józanul viszonyul. A valós helyzetet elfogadja, helyes önismerettel rendelkezik és hatékony a problémakezelése. A csődélményekkel és szorongással tud bánni, közösségi gondolkodás, becsületesség, önzetlenség, mások szeretete, intim kapcsolatokra való képesség, az öröm felhőtlen átélése s az örömszerzés képessége jel-

lemzi. Bele tudja élni magát mások élethelyzetébe, önuralommal, tárgyilagossággal egységes életszemlélettel s az identitás minden részterületével való korrekt szembesüléssel rendelkezik. A felsorolást hosszasan folytathatnánk, ám a fentiekből kitűnik, hogy mindezt

**„Egy csipetnyi megelőzés többet ér, mint a betegségre szedett bármennyi gyógyszer.”
– Benjamin Franklin, a villámhárító feltalálója**

Különleges szereped a kamasz életében (2.) Minden héten tölts vele időt kettesben!

Legszívesebben minden családnak ezt javasolnám! Fogd az órarendedet, és találj benne egy helyet, amikor – heti rendszerességgel – a gyerekeddel tudsz lenni, kettesben. Lehet az egy korai reggeli, egy délutáni teázás, vagy egy vacsora-randi házon kívül, vagy belül... az a lényeg, hogy legyen minden héten egy meghatározott időintervallum, amikor következetesen és állandó jelleggel a gyerekedé vagy.

A szervezhetőség kedvéért – különösen azoknak, akiknek ez még szokatlan – azt javaslom, hogy ne bízzátok a véletlenre a dolgot, hanem üljetek le, és állapodjatok meg együtt abban, hogy mikor fogtok találkozni.

Egy 13 éves gyerekkel már mindenképpen a kettőtök órarendjét összevetve kell rögzíteni a fix időpontot, amikor minden héten találkozni fogtok.

arra a mindent átölelő tényre érthetjük, miszerint a kiegyensúlyozott személyiség elfogadó életet él önmagával, környezetével s a Szentháromság egy, igaz, élő Istennel.

Felnőttkori személyiségzavarok

A kifejezés arra az élmény- és viselkedésbeli sajátos és tartós mintázatra utal, amely jelentősen eltér a lelki egészség kritériumaitól. Hosszan és stabilan jellemzi a személyiséget, és „megjósolhatóvá” teszi az adott személyiség érzelmi és magatartási reagálását. A környezet érzékeli a „sérült” személyiség rossz alkalmazkodását, de ő maga tagadja, hogy bármi probléma lenne vele, ezért személyiségvona-

sai kihatással vannak az önmaga-embertársai-Isten közti kapcsolataira (érzelmi reakciók mértéke, intenzitása, labilitása, események észlelése, értelmezési módja). Az empirikus gyakorlat bizonyítja, hogy gyakran vegyes típusokkal találkozunk.

A folytatásban majd a leggyakoribb személyiségzavarokkal fogunk ismerkedni, illetve ezen zavarok személyközpontú megközelítésével, lehetséges lelkigondozásával.

Drenkó Zoltán

Mondd meg a gyerekednek, hogy szeretnéd magad elkötelezni arra, hogy minden héten egy kis időt eltölts vele, kellemes körülmények között, kettesben. Minél fiatalabb életkorban kezded, annál könnyebb lesz hozzászokni.

De miért annyira fontos ez?

Ha csak olyankor próbálnál vele komolyabban beszélgetni, amikor konfliktushelyzet van, az olyan, mintha viharban akarnál telefonvonalat telepíteni. A kommunikációs vonalakat olyankor a legkönnyebb kiépíteni, amikor még szép az idő; és olyan erőre volna jó őket építeni, hogy elbírják az esetleges viharok terhét is.

Brouwer Pálhegyi Krisztina

(A szerző engedélyével: krisztamami.wordpress.com)

Történelmileg évszázadnyira vagyunk már a reformáció dátumától. A nagytoronyai lelkész, Mikolai Hegedűs János irodalmi művei 1665-ben megjelentek magyar nyelvterületen, s a nagy európai, szellemi mozgásokat követve, velük egy időben jelennek meg földrajzi térségünkben a 17. századelőn Ramus, Descartes, Grotius, Cocceius, vagy éppen Amesius tanai.

A peregrinációnak (már a középkorban ismert szokás, a magyar diákok – hazai egyetem nem lévén – Itália, Németföld főiskoláit, vagy a krakkói univerzitást látogatják. Nagyobb méretűvé azonban a reformáció idején válik a vándordiákok áramlása) elélülhetetlen az érdeme, hatására soha nem látott mértékben fellendül az iskoláztatás, az oktatás színvonala, új kollégiumokat alapítanak, illetve a már működő tanintézetekben (Sárospatak, Debrecen, Gyulafehérvár, Kolozsvár és Várad) az oktatás teljes reformja zajlik. Sőt, neves professzorokat hívnak meg az iskolák, hogy csak az enciklopédista Alstedet vagy Bisterfeldet említsem. Olyan nevek is fémjelzik ezt a korszakot, mint Apáczai Csere János, Keresztúri Pál, Bethlen Miklós, Tolnai Dali János, Johannes Amos Comenius, Medgyesi Pál, Lorántffy Zsuzsanna, Rákóczi Zsigmond és a nagy műveltségű, szerény, több nyelvet beszélő, gazdag irodalmi életművet maga mögött hagyó falusi lelkész, Mikolai Hegedűs János. Ők valamennyien sok szállal kötődnek a kor eddig nem kellően értékelt szellemi mozgalmához, a puritanizmushoz.

A történész Makkai László megállapítja, hogy a puritanizmus több volt, mint szűken értelmezett vallási megújulás. Az egész életet – beleértve a társadalmat és a politikát is – át akarta formálni, ezt nevezte teljes reformációnak. Célkitűzései: az istentiszteletnek a ceremóniáktól való megtisztítása, a személyes hitre való ébresztés, a választott presbiteri egyház-szervezet és az anyanyelvű népoktatás polgári jellegűvé tétele.

A puritanizmus révén lép ki – legalább is magyar nyelvterületen – a reformáció a teológia bástyái mögül, hogy a mindennapokban, az életben is jelen legyen. Természetesen ezt a hatását csak jelentős ellenszélben tudja kifejteni, mert a hatalmára féltékeny egyház – belső életének legnagyobb harca az ortodoxia és a puritán-presbiteriánus irányzat között zajlott – az 1646-os szatmárnémeti zsinaton megbélyegzi a puritánus eszméket, a puritán névnek, mint botrányosnak

A puritánus mozgalom sodrában A nemzeti művelődés szorgalmazója

a használatát megtiltotta. A 17. századi, Kárpát-medencei egyházi vezetés a puritánusok törekvéseitől a reformált Krisztus-corporis alig kialakult jó rendjét féltette. Az 1638-as debreceni zsinat határozatilag kimondta, hogy a külföldről hazatért ifjakat csak úgy lehet lelkész-ként egyházi szolgálatba kibocsátani, ha erős esküvessel kötelezik magukat, hogy a magyar nyelvterületen bevett egészséges és apostoli tudományban – Biblia és a hitvallások – semmi újítást sem tesznek. Az 1646-os tokaji zsinat ebben a vonatkozásban úgy fogalmazta meg határozatát, hogy már azoknak is esküt kellett tenniük, akik indultak külföldi tanulmányútra, hogy kint tartózkodásuk idején a Helvetica Confessióban és a Heidelbergi Catechesisben foglalt tudománnyal ellenkezőt nem tanulnak. Az elmondottakkal kapcsolatban nem hallgathatjuk el, hogy a puritánusok ellenében hangoztatott vádat (miszerint ők a hitvallásokat, s a kátét nem tisztelték) a történelemkutatás tisztázta: nem volt igazságos.

A nemzeti művelődés szorgalmazója: Mikolai Hegedűs János

Mikolai Hegedűs János születése helyét – a kor szokását követve – a felvett helységnevet teszi hitelessé. Mikola – először Nicholaként szerepel a királyi, latin nyelvű, birtokadományozó oklevélben. 1339-től írják a település nevét mai formájában, Mikolának. A Túr folyó partján fekszik, 1920 óta (a trianoni szerződés nyomán) Románia területéhez tartozik.

Mikolai Hegedűs János születési idejéről maga ad dátumot: 1648 februárjában, az Utrechtben megjelent könyvének ajánlásában megemlíti, hogy alig múlt 31 éves, tehát 1617 elején született. Az ősi Kollégiumban, Sárospatakon tanult, ahol 1639. december 3-án lépett a felsőbb tanulók közé, ezt követően Olaszliszván az iskola rektora lesz. A híres-nevezetes eskütétel után külföldre megy, s előbb Angliában gyarapította ismereteit, majd 1645. július 21-én a franekeri egyetemnek, még ez év októberében a deventeri Athenaeumnak, 1647-ben pedig az utrechti egyetemnek lépett a hallgatói sorába. Ez utóbbi holland város nyomdájára 1648-ban jelenteti meg műveit: *A szentek napi száma*, *A mennyei igazságnak tüzes oszlopa*, *A Biblia tanúi*, *Az istenes cselédeknek lelki prebendájok*. Perkinsus könyv-

vét többedmagával fordította le, amely azután 1648-ban Amszterdamban meg is jelent a következő címen: *A lelkiismeretnek akadékiról*. Ugyancsak itt nyomtatták ki a sok bonyodalmat okozó levelét, amely arról árulkodott, hogy egyike volt a régi magyar nyelvészeknek is. Az irodalomtörténész Szily Kálmán mutatta ki, hogy a Debrentei Márton, akkor hejcei református lelkészhez írt, s nyelvészeti elveket fejtegető levélnek is Mikolai Hegedűs János a szerzője.

Tarcali Pál esperes gyülekezetekről és lelkészekről pontosan vezetett hivatali jegyzékéből maradt ránk adatok Mikolai Hegedűs Jánosról (1648-as hazaérkezésétől haláláig). Előbb oskolai rektor volt, majd 1653–1657 között nagytoronyi pap. 1657 végén Varannóra távozik az 1656 októberében elhunyt Szerdahelyi Péter utódául, itt megválasztják espereshelyettesnek. 1663. folyamán visszatér Nagytoronyára. Mint igazi puritán, sorra járja a családokat, s nem csak a férfiakat és a fiúkat, de az asszonyokat és a lányokat is olvasni tanítja, hogy kézbe tudják venni a Bibliát, s a hitvallásokat. Paróchusként még megérhette, hogy magyar nyelvterületen, az erdélyi Nagyszébenben, 1665-ben a teljes irodalmi életművét megjelentették. Váratlanul, 50 évesen, 1667. január 4-én hunyt el.

Lapozzunk bele műveibe, s néhány gondolata a feledés homályából előhívva, valljon teológiai látásának tisztaságáról: „*Miben áll a mi bűnösségünk? Mi is részesei vagyunk Ádám vétkének. Mire indítson minket ez a bűnös állapotunk? Mély és töredelmes alázatosságra, okosan járulj az Úrhoz, siess és fuss az ő nevéhez. Ajánljad Istennek ezt a te dolgot. Kicsoda lesz a mi megszenteltetésünk szerzője? Ahogy az Atya elváltott, és a Fiú megváltott, úgy a Szent Lélek megszentel. Micsoda a megdicsőíttetés? Az Isten népének boldog állapota e földi élet után, Istennel, a mi Atyánkkal való tökéletes élésünk.*”

Méltatlanul keveset tudunk a magyar puritánokról, s arról a hatásról, amelyet a 17. századi társadalomra, az egyházra tettek jelenlétükkel, gondolataikkal, s munkáikkal. A puritanizmus gazdag irodalma szinte teljesen ismeretlen. Erre csak egyénileg, s csak így lehet megnyitvátolni: Az én vétkem!

Nagy Lajos

A felvidéki realitás közepette az értelmesen gondolkodó magyar emberek számára már nem kérdés az anyanyelvű oktatás fontossága. Az emberek többsége belátja, hogy nemcsak az erősen megalapozott és elsajátított tudás alapvető feltétele ez, hanem a személyes identitás kialakításában elengedhetetlen, szükséges feltétel. Cikkek, írások, elmélkedések, előadások gyakori témája, hogy a gyermek nemzeti önazonossága a más nyelvű iskolában elvész, megtörik, sőt az is előfordul, hogy janicsár módjára saját nemzete ellen lép majd felnőttként fel. Mindannyian egyetértünk tehát abban, hogy magyar gyermeknek magyar iskolában a helye.

Vajon az identitás kérdése nem merül-e fel az egyházi iskolákkal összefüggésben is? Egyházhoz kötődő vallásos családokban miért nem egyértelmű és természetes, hogy (amennyiben módja van rá) felekezetének iskoláját látogassa a gyermek?

Tudjuk, hogy a hitbéli hűség manapság ingatag talajon áll. Nagyon erősen liberalizálódó világban élünk, a világ hívságai olyan nagymértékben hatnak a gyermekekre és felnőttekre egyaránt, hogy mindaz az érték, amit egyházon belül elsajátíthat a gyermek, hacsak nem vagyunk résen, háttérbe szorul. Ebben az összefüggésben a lelkészek munkája, az egyházi alkalmak, istentiszteletek a legfontosabbak a lelki nevelés terén, de családi hatás híján ezek az élmények nem mindig maradnak tartósak. A fiatal felnőtt más környezetbe kerülve könnyen elfeledi azokat.

Ebben segít az egyház, esetünkben a református iskola. A hazai jogrendszerben az egyházi fenntartású iskolákban tartalmát tekintve kötelező az állami pedagógiai keret, tehát semmiben sem marad el a világi iskoláktól. Ugyanakkor az egyházi iskola mindezt saját munkájában kiegészíti a nevelés saját, rá jellemző elemeivel. A napi igeolvasás, heti áhítatok, egyházi énekek éneklése, rendezvények, templomi alkalmak – mind arra szolgálnak, hogy közvetett, gyengéd, szeretetteljes ráhatással neveljen a diákból modern tudással rendelkező, versenyképes, ugyanakkor nemzete és hite iránt elkötelezett fiatal, felnőttet.

Valljuk be, az egyháznak pedig szüksége volna ilyen fiatalokra, nagyobb számban, mint jelenleg. Tapasztalataim szerint legalábbis (a nyelvhatár közelében élve), az istentiszteletek látogatott-

A felekezeti oktatás felettébb szükséges voltáról...

sága csökken, az átlagéletkor – főleg falvakon - egyre nő. Ha az egyháztalálkozók száma nem is csökken, azt láthatjuk, hogy az egyház életéből aktívan elsősorban az idősebb generáció veszi ki a részét. Ott azonban, ahol van református iskola, változik a kép. Példaként említem a barsi egyházmegyét, ahol van református alapiskola és gimnázium is. Az egyházmegyei majálison például, bizony, sok fiatal szolgált műsorral, pályázattal, kézműves munkákkal stb.

Meglátásom az, hogy az érdekek között. Az egyháznak igenis szüksége van az iskoláira, az iskoláknak viszont az egyházra. A magyar közösségnek pedig arra a megtartó erőre, mely ebből a közös munkából árad a nemzet javára.

A Szlovákiai Református Keresztény Egyháznak öt alapiskolája és két gimnáziuma van. Az alapiskolák természetesen helyi, a gimnáziumok azonban regionális hatáskörűek. A fentiek alapján nyilvánvaló, mennyire fontos a létük. Fennmaradásuk alapvető feltétele az, hogy elegendő diák látogassa őket. Ezért érdemes lenne elgondolkozni azon, hogy milyen módon támogathatná a hazai református közösség őket. Az ifjúsági munkában fel lehetne vállalni, említeni református oktatási intéz-

kesége lehet olyan fiatal kinevelése, aki a későbbiekben is hű marad ezekhez a gyökerekhez. Természetesen ez a cél. A református gimnázium garantálni nem tudja a biztos eredményt, de lehetőséget nyújt rá. Úgy vettem észre, hogy mire érettségihez jutnak a fiatalok, többségük valóban egyértelműen hitben él. S természetessé válik számukra a közösséget végzett munka, a közösség szolgálata, hisz ezt a példát látják nap mint nap.

Nem mindegy azonban, hol is van ez a református gimnázium! Ha már mellette dönt a gyermek és szülője, sokan inkább a nagy hagyományokra visszatérítő magyarországi intézményeket választják. Tudatosítani kell azonban, hogy a már középiskolás korban történő elvándorlás – elenyésző kivétellel – visszafordíthatatlan. Egyéni személyiségfejlődés biztosan megtörténik, de a felvidéki magyar közösség életéből elveszik a minden bizonnyal értékes és pótolhatatlan fiatal. A Szlovákiai Református Keresztény Egyháznak csak az lehet az érdeke és célja, hogy itthon nevelődjön ki az a hiteles utánpótlás, akik képesek lesznek évtizedek múlva éltetni, megtartani magyar református közösségünket.

Összegezve tehát: a felekezeti oktatás, benne a református gimnázium szüksé-

A Lévai Czeplédi Péter Református Gimnázium ballagói

ményeinket. Hisz a református gimnázium küldetése az érettségre, továbbtanulásra való felkészítésen túl pont annak a többletértéknek átadása, mely az egyház éltetése, az abban való munka, a felekezeti hovatartozás, sokat emlegetett identitás kialakításában szükséges. Ezért pedig érdemes akár nagyobb távolságból is vállalni az ilyen intézményben való tanulást, a lelkészek számára pedig öröm és gyülekezetük büsz-

ges. A kérdés csak az, hogy mennyire vagyunk képesek ezt észrevenni és áldozni is érte. A helyi közösség meghálálhatja a felekezeti gimnázium létét, de nem biztos, hogy egyedül is meg tudja tartani azt. A közösségi összefogás ezért az egész Egyetemes Egyházunkban volna szükséges, hogy gimnáziumaink továbbra is szolgálhassák azt a célt, amiért létrejöttek.

Kiss Beáta

Alapozz, aztán építsünk együtt!

Mennyit kell készülnie a vezetőnek egy ifi bibliaórára? Mi alapján válaszszon módszert és témát? Hogyan tudja érdekessé tenni az alkalmat és hogyan tudja megtartani hétről hétre a dinamikáját? Hogyan kerülje ki a hosszadalmas monológokat? Milyen irodalomhoz nyúljon? És kivel beszélje meg a kihívásokat, a felmerülő kérdéseket, az eredményeket? Elég, ha a Szentlélek segítségét hívja, vagy egy komoly, egészséves stratégia és felkészültség is szükséges?

Bizonyára szeretnénk, hogy szolgáló és lelkiekben élő ifjúság legyen gyülekezeteinkben, de vajon megtesszük-e ezért a szükséges lépéseket? Elég-e, ha ifjaink egy kétéves konfirmációs előkészítőn vesznek részt, ahol mindkét fél (felkészítő és felkészített) megküzdeni kényszerül a teológiai komoly heidelbergi kérdés-feleletekkel? Nem kellene-e külön foglalkoznunk azokkal a témákkal, melyek valóban foglalkoztatják a serdülőket?

Ha azt szeretnénk, hogy a serdülőkből fiatalok, a fiatalokból pedig érett felnőttek váljanak, akkor lehetőséget kell adnunk nekik ahhoz, hogy az őket foglalkoztató dolgokat kellő segítséggel átgondolhassák, és maguk fogalmazhassák meg a válaszokat. Ha ebben a folyamatban magukra hagyjuk őket, akkor ők is magunkra hagynak akkor, amikor már hitükről nem csak szóban, az úrasztala előtt állva kell vallást tenniük! Az évtizedes „kikonfirmálás” jelensége mindnyájunk felelőssége, melyet számon kér rajtunk az Úr.

Szervezetünk munkatársai a fenti kérdésekre próbálnak válaszokat keresni és megoldásokat létrehozni az ún. ALAPOZÓ projektben annak érdekében,

A Firesz bátorkeszi nyári gyermektáborai

Fireszke gyermektábor (1.) (6–13 évesek számára)

Időpont: július 6–11. (hétfő–szombat)
Helyszín: Bátorkeszi (Fireszke Gyermek-, Ifjúsági és Konferencia-központ)
Férőhely: 60 fő/tábor (42 fő épületben, 18 fő sátorban).

Részvételi díj: épületben 70 euró/fő; sátorban 65 euró/fő.

A jelentkezéssel egy időben, a gyerekek nevének feltüntetésével és Fireszke megjegyzéssel kérjük, 20 eurót legyennek szívesek előlegként befizetni a **0026388517/0900**-es számlaszámra.

hogy gyülekezeteink ifjúsági munkáját elősegítsük. Korábban már beszámoltunk arról, hogy milyen elemeket és módszereket tartalmaz ez a projekt. Hadd adjunk most egy kis ízelítőt a kidolgozott ötven téma közül.

Legyen a téma a **küzdelem és kitartás**:

Az alkalmat egy lufidobálás-játékkal vezethetjük fel: mindenki kap egy bizonyos színű felfújót lufit, amit ki-ki elkezd dobálni, a cél az, hogy ne essenek le a lufik, de mindenki csak egyszer nyúlhat a sajátjához. A végére csak néhány lufi marad a levegőben, és ekkor mindenki elmondhatja, sikerült-e figyelemmel kísérnie a sajátját, mikor adta fel.

A játék kapcsán feltehetjük a kérdéseket: Mi a küzdelem és miben nyilvánul meg? Mit jelent a kitartás? Miért érdemes küzdeni? Mi a könnyebb: egyedül küzdeni, vagy megkérni másokat, hogy segítsenek? Hogyan nyilvánul meg a küzdelem a természetben?

Ha van rá mód, ezután vetítsünk le egy rövid filmrészletet pl. a *Jövő kezdete* c. filmből.

Ezt követően kérjük meg a résztvevőket, hogy érveljenek: Akkor tudok

Fireszke gyermektábor (2.) (6–13 évesek számára)

Időpont: július 13–18.
(Az időpontot kívül minden azonos az első tábor adataival.)

Jelentkezni **2015. június 30-ig** Czinke Tímeánál és Zsoltnál lehet: Református Lelkészi Hivatal, 946 34 Bátorove Kosihiy, Dolný rad 861; tel.: 035/7797 338; mobil: 0918/757 658.

E-mail: czinke.timea@reformata.sk; czinke.zsolt@reformata.sk.

küzdeni valamiért, ha... Könnyű kitarítani pl. ... mellett. Az ember azért adja fel olyan könnyen a küzdelmet, mert... (Ha nem nagyon aktív a csapat, akkor mi magunk kínálhatunk a válasza néhány lehetőséget: Ha nehézség előtt állok, akkor: a) átgondolom a helyzetet és megpróbálom legyőzni az akadályt; b) teljes erőbedobással küzdök, még ha ez mások kárára is van; c) feladom d) segítséget kérek mástól e) keresek egy bűnbakot, és azt szidom.)

Ki-ki elmondhatja a tapasztalatait illetve véleményét a következő mondatokról: 1. A küzdelemnek mindig van jutalma. 2. A nehézségeket lehet akadálnak vagy lehetőségeknek tekinteni. 3. Nincsen olyan nagy próbatétel, amihez Isten ne adna elég erőt megküzdeni vele – de a kitartás rajtunk múlik. 4. Amiért nem kell megküzdeni, az nem is értékes.

Miután a véleményeket meghallgatjuk, mutassunk pár példát a Bibliából: pl. a vándorló nép a pusztában; Dániel a fogságban; Jákób küzdelme a kutakért; Jézus harca a Gecsemáné-kertben; Pál küzdelme az evangéliumért.

A végén mindenki kapjon lehetőséget arra, hogy elmondhassa, hogy pillanatnyilag mivel kell megküzdenie, van-e hozzá kellő ereje és segítsége. Imaközösség előtt kérjük meg a résztvevőket, hogy egymásért konkrétan imádkozzanak.

A fenti példához hasonlóan folyamatban van 50 válogatott témának a kidolgozása rávezető kisfilmekkel, zenei válogatással, játékokkal, melyet gyülekezeteink vezetői számára ajánlunk fel. Az anyag nyáron elérhető lesz a www.firesz.sk weboldalon.

De jönnek látnánk, hogyha közösen készülhetnék erre a szolgálatra, ezért hívunk minden fiatalokkal foglalkozó munkatársat a második ALAPOZÓ-ra, melyre június 20-án kerül sor Bátorkeszin. Pontos információk megtalálhatóak a fent említett weboldalon. Várjuk a jelenlegi és leendő gyülekezeti ifjvezetőket és lelkipásztorokat! **Süll Tamás**

Firesz – Duna Mente Tinitábor 2015

Időpont: augusztus 3–8.
Helyszín: Výtoky (Moravany nad Váhom)
Részvételi díj: 55 euró (tagoknak 50 euró)
Jelentkezési határidő: 2015. június 20.
Részletek: <http://firesz.sk>

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa IX. ülésszakának 2. ülésén, melyre Hernádcsányban, 2015. május 23-án került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

- Jóváhagyta az 1. ülés jegyzőkönyvét.
- Úgy határozott, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Lelelkésképesítő Bizottságának szervezeti és működési, valamint a lelelkésképesítő vizsgáinak rendjéről szóló szabályzat 24. szakaszának módosítását a Zsinat elé terjeszti.
- Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Róbert, a Gömői Református Egyházmege esperese, 2015. március 5-i hatállyal a Rimaszécsi Református Egyházközség helyettes lelelkészévé Abaházi Zsolt lelkipásztort jelölte ki.
- Megbízta Fazekas László püspököt, hogy Vargaestók Dávidnak, az Ökumenikus Lelelkésgondozói Szolgálatnál szolgáló lelelkészek liturgiai öltözékének kiegészítésre vonatkozó kérelmével kapcsolatban egyeztessen a szlovákiai egyházak vezetőivel a táborig lelelkészek megkülönböztetését elősegítő kiegészítő kérdésében.
- Hozzájárult, hogy a Királyhelmeci Református Egyházközség számára a Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet által a 2015. évre jóváhagyott támogatás összegét egyházunk megelőlegezze.
- Megbízta egyházunk elnökségét, hogy egyházi iskoláink hosszú távú finanszírozásának megoldása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.
- Határozott arról, hogy 5000 euró összegben készenléti kölcsönalapot hoz létre az Érsekkétyi Református Egyházközség részére az egyházi iskola működésének zavartalan biztosítására. A kölcsön kifizetéséről az elnökség – Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok – dönt.
- Megadja a lelelkésközvetítő jogállást Vadkerti Bálint gútai, Bódi Krisztina, serkei és Kovács Patrícia kisképzési fiatalok részére azzal, hogy a lelelkésközvetítő jogállásuk a teológiai tanulmányaik megkezdésével válik hatályossá, valamint tudomásul vette, hogy Fazekas László püspök Kovács Patríciát ajánlani fogja a Debreceni Református Hittudományi Egyetem teológia-lelelkész szakára.
- Megadta Peres Eszter számára a lelelkésközvetítő jogállást. Legkésőbb 2016. szeptember 30-ig abszolválnia kell az első lelelkésközvetítő vizsgát. 2015. július 1-jei hatállyal 2016. szeptember 30-ig egyházmegei segédlelelkésként alkalmazza Peres Esztert és kirendeli őt segédlelelkésként szolgálásra az Ondava-hernádi Református Egyházmegebe. Felügyelő lelkipásztora Juraj Brecko esperes lesz.

A ZSINATI TANÁCS 2. ÜLÉSÉRŐL

- Megadta Andrea Korečková számára a lelelkésközvetítő jogállást, akinek legkésőbb 2016. szeptember 30-ig abszolválnia kell az első lelelkésközvetítő vizsgát. Július 1-jei hatállyal 2016. szeptember 30-ig segédlelelkésként alkalmazza Andrea Korečkovát és kirendeli őt segédlelelkésként szolgálásra a Kassai Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora Jaroslav Széles lelkipásztor lesz.
- Tudomásul vette, hogy Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmege esperese 2015. április 1-jei hatállyal a Berzétei Református Egyházközség helyettes lelelkészévé Mudi Róbert lelkipásztort jelölte ki.
- Jóváhagyta, hogy Vargaestók Dávid újabb négy évig az Ökumenikus Lelelkésgondozói Szolgálat által a fegyveres erőknél fenntartott helyen lelelkésként szolgáló legyen.
- Engedélyezte az Egyházzenei Osztály részére, hogy a Közalap egyházépítési keretéből az országos kántorkonferencia megrendezésére jóváhagyott és folyósított támogatást 2015. december 31-ig számolja el.
- A Garammikolai Református Egyházközség számára engedélyezi, hogy összegyűjtést hirdessen templomának felújítására.
- Tudomásul vette, hogy az Ökumenikus Egyház tagegyházai közösen kérik a Szlovák Köztársaság Oktatásügyi Minisztériumát, hogy az egyházi iskolák kapjanak kivételt a középiskolák osztálylétszámának feltételeit szabályozó miniszteri rendelet alól.
- Nem járult hozzá az Alsószőlősi Református Egyházközség ingatlaneszeréhez. A Zsinati Tanács továbbra is ragaszkodik azon elvéhez, hogy ingatlaneszerét abban az esetben hagy jóvá, ha az egyházközség tulajdonában levő ingatlanját legalább ugyanolyan vagy nagyobb értékű ingatlanra cseréli.
- Eleget tett Dobai-Egyeg Kamilla segédlelelkész kérelmének, és külföldi tanulmányai idejét beszámítja segédlelelkéskénti szolgálatába.
- Utasítja a Zsinati Irodát, hogy a tűzvédelmi kérdőívet és a Tűzvédelmi végrehajtás rendeleti mintát az esperesi hivatalok útján küldje meg minden egyházközségnek.
- Hozzájárult Janette Knežová lelelkész megválasztásához a Bezői Református Egyházközségbe.
- Áthelyezte Samuel Knežót a Nagymihályi Református Egyházmegebe.
- A Hubói Református Egyházközséget 2015. július 1-jei hatállyal átminősítette a

Runyai Református Egyházközség leányegyházközségévé, valamint a Sajólenkei Református Egyházközség pedig 2015. július 1-jei hatállyal a Runyai Református Egyházközség leányegyházközségévé válik.

– Összhangban az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvénnyel, a Simonyi Református Egyházközség és a Feledi Református Egyházközség között kötött társulási szerződést megerősíti, így a két anyaegyházközség 2015. július 1-jei hatállyal társult anyaegyházközség.

– Az Uzapanyiti Református Egyházközséget 2015. július 1-jei hatállyal átminősíti a Nagybalogi Református Egyházközség leányegyházközségévé, valamint a Balogtamási Református Egyházközség 2015. július 1-jei hatállyal a Nagybalogi Református Egyházközség leányegyházközségévé válik.

– A Zsinati Iroda 2015. március 10-én levélben kérte fel a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma Egyházi Osztályát, hogy segítsenek egy jogi analízis elkészítésében. A Szlovák Köztársaság Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumának a tájékoztatása alapján a 140/2014-es számú törvény nem korlátozza az egyházak által történő mezőgazdasági földvásárlást. A törvény a földvásárlásnál előnyben részesíti a mezőgazdasági tevékenységet végző jogi és fizikai személyt. Amennyiben ilyen személy nem érdeklődik a mezőgazdasági föld iránt, a törvény betartásával eladható, illetve ajándékozható másnak is. A földterületek bérlését nem lehet ebben az esetben figyelembe venni, mérvadó a mezőgazdasági tevékenység. Amennyiben az egyházi jogi személyek mezőgazdasági tevékenységet nem végeznek, úgymond harmadikként a sorban, vásárolhatnak földet, amennyiben az eladó nem talált vevőt, aki mezőgazdasági tevékenységet folytatna az adott községben, a szomszéd községben, illetve a Szlovák Köztársaságban. A Zsinati Tanács tudomásul veszi a mezőgazdasági földterületek vásárlásának törvényes lehetőségeiről szóló tájékoztatást, és továbbra is figyelemmel követi a törvények ilyen irányú alakulását, hogy adott esetben segíteni tudja az egyházközségek földvásárlását.

– A Zsinati Tanács úgy határoz, hogy egyházközségeknek maximum 20 000 euró kölcsönt hagyhat jóvá, amennyiben az egyházközség vállalja az öt éven belüli visszafizetést, a kamatok összegét, illetve igazolja, hogy a kölcsönt és annak ka-

(Folytatás a 12. oldalon)

(Folytatás a 11. oldalról)

matait képes visszafizetni. A Zsinati Tanács úgy határoz, hogy lelkészek számára maximum 5000 euró kölcsönt hagy jóvá, amennyiben a lelkész vállalja az öt éven belüli visszafizetést, a kamatok összegét, illetve kész megállapodást és váltót aláírni.

A Zsinati Tanács jóváhagyta 20 000 euró kölcsön folyósítását a Gálszécsi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2020. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabja meg. A kölcsön kizárólag a gyülekezeti ház felújítására használható.

– Egyetért azzal, hogy egyházunk a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsának többi tagegyházával közösen fogja keresni egyházunk számára a legelfogadhatóbb egyházfinanszírozási-modellt.

– Jóváhagyta a Közalap építkezési keretének terhére kifizetendő támogatásokat a 2015. évre: Nagymegyeri Református Egyházközség (a templom épületének teljes külső felújítása): 7250 euró, Vágfarkasdi Református Egyházközség (a lelkészlak emeleti szintje és lépcsőház): 6240 euró, Hontfüzesgyarmati Református Egyházközség (a templom külső felújítása): 4000 euró, Bátkai Református Egyházközség (a parókia fűtésrendszerének átalakítása): 2700 euró, Péderi Református Egyházközség (a parókia felújítása): 1500 euró, Nagybári Református Egyházközség (a templom ajtajának cseréje): 1000 euró, Bajánházi Református Egyházközség (a parókia tetőjének a javítása): 2950 euró, Nagyrőcei Református Egyházközség (a lelkészlak külső felújítása): 1000 euró, Garami Református Egyházközség (a templom hátsó falának és padlójának javítása): 1500 euró, Nemesodosi Református Egyházközség (nyílászárók cseréje a parókián): 1100 euró, Dunamocsi Református Egyházközség (az Immanuel gyülekezeti ház tetőzetének cseréje): 4160 euró, Felsőpéli Református Egyházközség (toronysüveg cseréje): 3000 euró, Serkei Református Egyházközség (a parókia felújítása): 2700 euró, Jabloncai Református Egyházközség (a templom külső szigetelése): 3000 euró, Borsi Református Egyházközség (a templomtető felújítása): 3000 euró, Nagyráskai Református Egyházközség (a harangok villamosítása): 350 euró, Rákosi Református Egyházközség (nyílászárók cseréje és belső festés): 1150 euró, Uzapanityi Református Egyházközség (a torony külső és belső javítása): 2700 euró, Rozsnyói Református Egyházközség (a parókia külső állagmegőrzése): 3000 euró, Kistárkányi Református Egyházközség (parókia felújítás): 2500 euró, Hernádsá-

A ZSINATI TANÁCS 2. ÜLÉSÉRŐL

ny Református Egyházközség (hőszigetelés): 1500 euró.

A Zsinati Tanács a Közalap egyházépítő keretének terhére a következő támogatásokat hagyta jóvá a 2015. évre: a pozsonyi egyházmegye (egyházmegyei ruha-gyűjtés): 150 euró, Alistáli Református Egyházközség (gyülekezeti missziós alkalmak): 870 euró, Diósförgepatonyi Református Egyházközség (konfirmandus hétvége): 50 euró, Diósförgepatonyi Református Egyházközség (gyülekezeti gyermeknap): 50 euró, Jókai Református Egyházközség (nyári ifjúsági és gyermek-tábor): 1150 euró, Jókai Református Egyházközség (bibliaismereti verseny gyermekeknek): 200 euró, Padányi Református Egyházközség (napközis hittantábor): 300 euró, Tanyi Református Egyházközség (diakóniai intézet indítása): 900 euró, Komáromi Református Egyházmegye (presbiterek bibliaismereti versenye): 200 euró, Komáromi Református Egyházmegye (egyházmegyei bibliaismereti verseny): 200 euró, Bátorkeszi Református Egyházközség (X. Bátorkeszi István Napok): 110 euró, Bátorkeszi Református Egyházközség (Fireszke táborok Bátorkeszin): 1200 euró, Komáromi Református Egyházközség (családi hitépítő hét): 500 euró, Marcellházi Református Egyházközség (Shirchadasj band koncert és napközis tábor): 490 euró, Barsi Református Egyházmegye (missziói és közösségépítő alkalmak): 910 euró, Barsi Református Egyházmegye (egyházmegyei gyermek- és ifjúsági táborok): 1000 euró, Ipolysági Református Egyházközség (missziós tevékenység 2015): 300 euró, Gömöri Református Egyházmegye (az egyházmegye 2015. évi programjai): 2445 euró, Hanvai Református Egyházközség (az egyházközség nyári ifjúsági programjai): 670 euró, Kövecses-Naprágy Református Egyházközség (*Hét nap élet* című monodramájának bemutatója): 100 euró, Rimaszombati Református Egyházközség (ebédszállítás beindítása rászorulóknak számára): 530 euró, Simonyi Református Egyházközség (nyári napközis gyermektábor): 150 euró, Berzétei Református Egyházközség (gömöri evangelizációs esték): 400 euró, Gicei Református Egyházközség (gyülekezeti havilap kiadása-nyomdai költségek): 250 euró, Gicei Református Egyházközség (zenével Isten-közelben): 200 euró, Péderi Református Egyházközség (EvangeArtMusic fesztivál): 400 euró, Rozsnyói Református Egyházközség (a Rozsnyói REAI nyári napközis tábora): 300 euró, Zsarnói Református Egyházközség (gyerek- és ifjúsági tábor): 175 euró, Zempléni Refor-

mátus Egyházmegye (az egyházmegye 2015. évi alkalmai): 1525 euró, Bési Református Egyházközség (KOEN napközis gyerektábor): 150 euró, Deregyői Református Egyházközség (Bibliaiskola gyülekezeti munkatársaknak): 350 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (ifjúsági zenekar hangosítása): 0 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (egyháztörténeti emlékhelyeink meglátogatása): 300 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (adventi szavalóverseny): 200 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (egyházmegyei kórustalálkozó): 200 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (ökumenikus gyermektábor): 500 euró, Ondava-hernádi Református Egyházmegye (ifjúsági kirándulás – 2015 tavasza): 150 euró, Ondava-hernádi Református Egyházmegye (ifjúsági kirándulás – 2015 ősze): 250 euró, az SZRKE Börtönmissziója (a börtönben lévők családjaiknak segítése): 2000 euró, Református Cigánymisszió (cigánymissziós munkatársak képző és toborzó napok): 300 euró, az SZRKE egyházzenei osztálya (országos kántorképző tanfolyam): 2800 euró, az SZRKE Oktatási Tanácsa (tájékoztató füzet és reklámanyag): 700 euró, Diakonia Reformata (Keskeny út tábor, Visszhang nap): 900 euró, Firesz (gyermek- és ifjúsági alkalmak): 5100 euró, CJTA (a CJTA 2015. évi működési költségei): 0 euró, Re-Mi-Dia (református családok konferenciája): 400 euró, Re-Mi-Dia (református nyugdíjasok konferenciája): 400 euró, Re-Mi-Dia (nyári gyermek- és ifi bibliai táborok): 1000 euró, Carmel (Gyermektábor 2015) 0 euró, Carmel (ifítábor 2015): 0 euró.

– Tudomásul vette az Egyetemes Egyház és a Közalap gazdálkodását ellenőrző számvevő bizottság ellenőrzésének eredményét, és a javaslatot a gazdasági törvény tárgyalásánál figyelembe veszi.

– Jóváhagyta, hogy a Hontfüzesgyarmati Református Egyházközség a hontfüzesgyarmati kataszterben 634/1-es parcellaszámmal vezetett 267 négyzetméternyi területét eladja Drugda Zsuzsanna és családja részére.

– Jaroslav Gécit 2015. június 1-jei hatálylallyal kirendelte lévitai szolgálatra az Ondava-hernádi Református Egyházmegyébe.

– Jóváhagyta 10 000 euró kölcsön folyósítását a Nagymegyeri Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2018. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabja meg. A kölcsön kizárólag a gyülekezeti ház felújítására használható.

(Folytatás a 13. oldalon)

(Befejezés a 12. oldalról)

– Hozzájárul, hogy a Tanyi Református Egyházközösség elcserélje a tulajdonát képező, a 116/1, 194-es és 195-ös parcellaszám alatt vezetett 2377 négyzetméter területű ingatlanokat a tanyi önkormányzat által felajánlott, az 1295-ös és a 309-es parcellaszám alatt vezetett 12 416 négyzetméteres szántóföldért.

– Megbízta Fazekas László püspököt, hogy egyeztetve egyházunk külügyi tanácsosával, delegáljon képviselőket a Kö-

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara felvételt hirdet doktrandum-képzésre (PhD.). Jelentkezni 2015. június 30-ig az alábbi témákra lehet:

Ószövetség

1. A babiloni fogság
2. Az Ószövetség arám részei

Újszövetség

Jakab levele és a bölcsességi irodalom

Rendszeres teológia

1. A homoszexualitás értékelése keresztyén szempontból
2. Mítosz vagy valóság? A Szentírás értelmezése a modern magyar nyelvű teológiában

Vallástörténet

Mártíromság az iszlám teológiában

Egyháztörténet

A prágai Comenius Evangélikus Teológiai

A ZSINATI TANÁCS 2. ÜLÉSÉRŐL

zép-európai Egyházak Közössége munkabizottságaiba. A Közép-európai Egyházak Közössége munkabizottságainak munkájában egyházunk képviselői akkor tudnak részt venni, ha az egyes alkalmak részvételének költségeit nem egyházunknak kell téríteni.

– Tudomásul vette Géresi Róbert püspökhelyettes beszámolóját a kárpátaljai testvérek megsegítésére hirdetett gyűjtés

felhasználására irányuló egyeztetésről a kárpátaljai református egyházmegegyezéseseivel, melyre 2015. május 11-én került sor Beregdarócon. A kárpátaljai eszperesek alapvetően ingyenkonyhák üzemeltetésére kérnek támogatást. Egy-egy ingyenkonyha 100-120 személy ellátását biztosítaná.

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉGEK

Doktori témák a komáromi református teológián

giai Kar és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Gyakorlati teológia

Az apokaliptikus bibliai egységek homiletikuma

A felvételi időpontja: **2015. augusztus 24.**

Rendszeres teológia

1. Munka, gazdasági erő, pénz és pénzügyi stabilitás
2. Tudományos teológia és keresztyén hit – ellentét vagy folytonos elem?

Vallástörténet

Vallás és ember (homo religiosus)

Egyháztörténet

Ellenreformáció és katolikus megújulás egy térség életében a 17. század második felében

Gyakorlati teológia

A lelkesi identitás

A felvételi időpontja: **2015. augusztus 24.**

Ugyancsak lehet felvételizni kisdoktori (ThDr.) képzésre. Jelentkezni lehet 2015. június 30-ig.

Ószövetség

Narratív stílus az Ószövetségben

Újszövetség

A himnuszok szerepe a Jelenések könyvében

Kecskeméten jártak a marcelházaiak Ott is, itt is: csak egyre van szükség!

A Marcelházai Református Egyházközösség asszonyköre vendégségben járt Kecskeméten április 10-e és 12-e között, hogy meglássuk a református gyülekezetet nőszö-

sével. Fő célunk a testvéri közösség megélésével mellett a nőszövetség és a diakóniai szolgálat sokrétű munkájának megismerése volt.

vetségének Isten dicsőségére végzett áldozatos munkáját. Kilencen keltünk útra **Ráczné Édes Jolán** lelképásztor vezeté-

Csodálattal láttuk és hallottuk, hogy milyen kiépített az oktatási hálózatuk: van óvoda, alapiskola, gimnázium, kollégium,

sportközpont, uszoda áll az egyház szolgálatában. Szeretettel gondoskodnak idős tagjaikról is, házi gondozás formájában, és több idősothont is működtetnek. Működik a cigánymisszió, a nőszövetség.

Vasárnap részt vettünk az istentiszteleten és az azt követő hálaadó alkalmon, az új gyülekezeti központ átadásán. A látotaktól sokat tanultunk, reméljük, Isten kegyelméből tudjuk majd gyülekezetünkben hasznosítani.

Tokár Erzsébet

Keskeny út tábor

Az SZRKE Diakonia Reformata nonprofit szervezete 2015-ben is megrendezi a *Keskeny út* nevű családsegítő, speciális táborát az egészségükben akadályozottak és kísérőik számára.

Időpont: 2015. július 6–10.

Helyszín: Gömörhorka

Jelentkezni lehet Rácz Jolánál: Református Lelkesi Hivatal, Marcelháza; e-mail: diakonia@reformata.sk, tel.: 035/7798 413, mobil: 0915/201 589.

2015. május 1-jén 57 konfirmandus, nyolc konfirmáció utáni fiatal, az abaúj-tornai egyházmegye tizenhárom lelkipásztora és tizenhárom segítő vett részt lelki alkalmunkon Borzován és Szilicén.

Az éneklést **André János** helybeli lelkész irányításával a konfirmandus zenészek vezették. **Nagy Gábor** alsólánci lel-

kipásztor a *Zsolt 62,6–13* és *Zsolt 73,28* alapján a mi kiapadhatatlan erőforrásunkról beszélt.

A fő előadást **Buza Zsolt**, roznnyói lelkipásztor tartotta, aki a *feltöltődés* témájában többek közt elmondta: az egyéni

Marcelháza

A Shirchadasj & band holland gospel kórus 2015-ös Kárpát-medencei turnéjának első koncerthelyszíne május 2-án Marcelházán volt. A zsúfolásig megtelt

kultúrház azt jelezte, hogy közösségünkben igény van az Isten dicséretének ilyen formájára is. Örülünk, hogy együtt élhettük meg az Úr gazdag áldását, ember-sorsunk Istenre utaltságát és a határtalan szent lelki összetartozást ezen az estén.

A csapat új programja az agresszió, az üldöztetés, a szeretetlenség, a fájdalom, és a személyes problémák között vívott harcról és a győzelemről szövege. A csoport közel harminc éve turnézik Ma-

Borzova és Szilice voltak a vendéglátók Testileg-lelkileg feltöltődve

feltöltődés egyetlen formája az imádság. A *Mt 6,6* alapján a lelki éléskamra áldásait, a közösségi töltődés nehézségeit pedig az *Ézs 40,27–31* alapján vizsgáltuk. Nagy áldás, amikor életünket és szolgálatunkat úgy szemléljük, hogy Istenből és

dott lankáin, mint Isten alkotásain néztünk végig és a jégzsomboly mellett megpihentünk, ahol meghallgattuk André János beszámolóját a barlangrendszeréről. Szilicén ebédrel vártak, ami után közösen énekelünk a szalóci fiatal roma testvérek veze-

nem a helyzetünkben indulunk ki – állapította meg többek közt.

Ezután a borzovai gyülekezet vendégszeretettel élvezte, majd elindultak Szilice felé: a lelki töltődés után testi töltődésünket kezdtük meg. A Szilicei-fennsík ál-

tésével. Szívpezdítően hatott a közös éneklés.

Napunkat a szilicei református templomban zártuk.

Buza Zsolt

Határtalan dicsőítés zajlott

gyarországon úgy, hogy fellépésükért nem kérnek tiszteletdíjat. Örülünk, hogy ennek a szolgálatnak, ami szeretetből és áldozathozatalból fonódott, mi is részesei lehettünk. Vendéglátókként, a jövőbeli viszontlátás reményében mondunk köszönetet az együttesnek.

Rácz Jolán

Rozsnyó

A 2015. május 4-én zsúfolásig megtelt református templom Rozsnyón élő bizonyítéka volt annak, hogy az Úr ereje hatalmas. A holland Shirchadasj & band koncertezett templomunkban azzal a céllal, hogy bizonyosságot tegyen Isten leghatalmasabb cselekedetéről, amit a mindenkori ember így vall meg: „H A Z A H O Z - T Á L”.

A koncert szerves része volt a Magyar Református Szeretetszolgálat által meghirdetett adománygyűjtésnek a kárpátaljai testvérek számára. A közösségi alkalmon Gilice Réka, az MRSZ mun-

katársa mutatta be kisfilmen keresztül a kárpátaljai helyzetet.

Jó volt megtapasztalni, hogy a roznnyói református gyülekezet és a környező gyülekezetek egy áldott testvéri közösséggé formálódtak Krisztus szent ügyéért: mindezt egy idegen nép szolgálata által. A roznnyói templom ódon falai között nemcsak a szívek nyíltak meg az evangélium előtt: 789,30 euróval és 12 600 forinttal járult hozzá testvéreink megsegítéséhez. Nagy áldás,

A kórus előtt **Buza Zsolt** roznnyói lelkipásztor

hogy az Úr Felső-Gömör székhelyén is igéje és Lelke által erőteljesen hat. Haza hozza az övét.

Buza Zsolt

V. CZPN – EGYHÁZMEGYEI MAJÁLIS Vámosladány után Nagyölvéd

Sietünk. Ja, a rohanó világ – magyarázzuk. Még szavainkat is rövidítjük (nemcsak félszavakból, hanem rövidítésekéből is megértjük egymást). A cím első része is rövidítés, jó lenne azonban, ha ez a rövidítés beíródna nemcsak a tudatunkba, hanem a szívünkbe is. CZPN: Czeglédi Péter Napok.

A Barsi Református Egyházmegye eseménysorozata ez a CZPN. A sorban ez volt az ötödik. Az alkalom „vándor” kopjafáját (melyet a reménység fájaként minden évben megkap az új házigazda, s egy évig az ő templomukban emlékeztet erre a napra, s hirdeti a „mégis” reménységét) a vámosladányiaktól vették át a nagyölvédek. A faluban mindenki bekapcsolódott a szervezésbe; a plébános és a katolikus hívek nemcsak részt vettek az alkalmon, hanem templomukban imádkoztak is, hogy Isten áldja meg a majális. Mivel egy egész napos rendezvényről van szó, ahol több helyszínen, többféle program váltotta egymást a nap folyamán, s közel 600 ember vett részt a rendezvényen, mindenkinek aktívan be kellett kapcsolódnia a lebonyolításba. A helyieknek, és az egyházmegyei lelkészeinek egyaránt. A nap vezérigéje az 1. parancsolat volt: Én, az Úr, vagyok a te Istened. Minden programmal Őt dicsőítettük.

Az ígét **Nyilas Zoltán**, az északpesti egyházmegye esperese, pomázi lelképásztor hirdette a *Jer 10,1–10* alapján, az 1. parancsolat fényében. Leszögezte: számunkra nem az a kérdés, van-e Isten, hanem az, hogy kinek-kinek magának van-e Istene. Döntöttem-e mellette? **Kassai Gyula**, barsi esperes rámutatott, hogy nemcsak szívvel és lélekkel, hanem ívvel és élekkel kell szolgálunk, ez az alkalom is legyen ív, s legyen éle ennek a napnak. A kárpátaljai Krisz zenekar dicsőített és a barsi egyházmegye gyülekezeti kórusai közösen adtak elő két kórusműnek átdol-

gozott dicséretet, **Ficzere Tamás** nyitrai lelkész vezetésével.

Délután **Márkus Gábor** verőcei lelkész és **Koczó József** helytörténész előadást tartottak, **Révész Csilla** sárói és **Szathmáry Zsuzsanna** nagykálnai lelkészek gyermek-istentiszteleten és foglalkozáson kötötték le a kicsik figyelmét, **Révész Tibor** zselizi és **Dukon András** pozsbai lelkészek a fiatalokkal foglalkoztak.

A többi programnak a helybeli Rákóczi házaspár adott otthont presszójuk tágas udvarán és színpadán. Az érsekkétyi református iskola diákjai, **Riedly Miklós Kristóf** és **Molnár Kira Dorka** néptáncal, **Nagy Csomor Márton** pedig népdal-

al kezdték a délutánt, majd a nagyölvédi Nagy Csomor családi zenekar a népzene világába vitte el a közönséget. **Kiss Beáta**, a Lévai Czeglédi Péter Református Gimnáziumnak a tanárnője a Gaudium énekkart dirigálta, majd **Ólveczky Éva** és **Nagy László**, a gimnázium diákjai, néptáncal léptek fel. A nagyölvédi **Cseri Kristóf** hegedűjátékát csodálattal hallgatta mindenki. Felsorolni is sok, mi minden volt programon, ami Istent dicsőítette és magyarságtudatunkat erősítette. Egy pódiumbeszélgetés is zajlott az első parancsolatról Kassai Gyula esperes, **Kiss Pál** egyházmegyei gondnok, **Antala Éva** espereshelyettes és **Rác Tibor** lelképásztor részvételével.

Megerősítő, buzdító alkalom volt, melyből erőt és reményt meríthetünk.

Ambrus Erika

A Barsi Református Egyházmegye ötödik alkalommal megtartott rendezvénysorozata, a Czeglédi Péter Napok keretén belül Ipolypásztón került megrendezésre a kárpátaljai Krisz zenekar koncertje május 3-án, anyák napján.

Kárpátaljáról, pontosabban Ukrajnából sok hír jut el hozzánk, szíveinkben hordozzuk az ott élőket, akiknek a háború borzalmaival szembe kell nézniük. Valahogy úgy gondoljuk, aki onnét jön, megkeseredett, szomorú, fájó szívé.

Nagy volt a meglepetésünk, mikor találkoztunk a Krisz zenekar tagjaival, akik nem a megkeseredettség, sem a szomorúság, sem pedig a fájó szív nem látszott. Istent dicsőítő és magyarságunkat, anyanyelvünket erősítő énekeikben és az énekszámok közti felvezetésekben a derű, belső öröm, a nyugodtság és reménység áradt. **Miért? Mert Istenbe vetett reménységgel élnek meg a háborús helyzetet. Bizonyágtételük éppen ezért volt annyira hiteles és megszólító. Köszönjük!**

kiszakadva a világból, megállva a hétköznapok egymásutánjában, megtapasztalhatja, hogy minden hazug hír ellenére: Isten munkálkodik erős szeretettel, szeretett teljes erővel, csendesesen és szelíden.

A tanfolyam nem igazán az új dolgok tanításáról szól, hanem inkább a megkopott, a napi rutintól beporosodott, elfeledett alapok helyreállítása a cél. Leginkább azoknak ajánlanám a cursillot, akik (mint én) arra vágnak, hogy megerősödvé újra talpra álljanak. És lankadatlanul célegyestest haladjanak az úton, melyet maga a mindenható Isten rendelt el.

Balázs Júlia

Református cursillo volt Nagymegyeren A jó hír nyomába eredtek

Május 7-e és 10-e közt Nagymegyeren zajlott a nyolcadik felvidéki református cursillo. A Firesz – Duna Mente is besegített a szervezésbe, így végül tizennyolc résztvevő és tíz szolgáló vett részt ezen a hétvégén.

A közeg, amibe az ember csöppen a röpké három nap első napján, igazán barátságos. És ez nem illan el az illedelmes bemutatkozások végeztével, de még a rövid tábor végén sem. Külön öröm volt szá-

momra a sok ismerős arc, hogy ők is részt vettek a cursillon és megoszthattuk egymással tapasztalatainkat. Igazán építőek és felüdítőek voltak a csoportos beszélgetések és a közös munka. Úgy érzem, ha egy gondolattal kéne jellemeznem, akkor ezt választanám: „*Uram, jó nekünk itt lennünk*” (*Mt 17,1–9*). Mert valóban jó volt nekünk ott lennünk, közösségben egymással, Istennel. Akkor, amikor az ember a 21. században ilyen helyre kerül, kicsit

Jótekonysági koncert. Április 26-án a zsúfolásig megtelt révkomáromi református templomban Mészáros János Elek adott jótekonysági koncertet a Timóteus-ház javára a komáromi protestáns nőegylet jóvoltából. Az előadóművész tanúbizonyságot tett hitéről és a nemzete iránti elkötelezettségéről.

Ökumenikus konferencia. Május legelőjén került megrendezésre Josefstalban az a tíznapos európai ökumenikus tanulmányi képzés, melyen Európa evangélikus, református és ortodox egyházai képviselték magukat: többnyire lelkészek, de laikus egyházi munkatársak is. A mintegy negyven résztvevő tizenhét különböző nemzetet képviselt, így a felekezeti sokszínűség mellett, a nyelvi szerteágazóság is jellemezte a kurzust. Egyházunkat Bodnár Noémi kassai beosztott lelkipásztor és Palcsó Attila hetényi lelkipásztor, külügyi tanácsos képviselték.

Konferencia a nemzetstratégiáról. Fazekas László püspök május 8-án részt vett a Kárpát-haza jövője című konferencián Kecskeméten, amelyen előadások hangzottak el a területi és vidékfejlesztési együttműködés lehetőségeiről a Kárpát-medencében.

Hálaadó istentisztelet. Május 10-én hálaadó istentisztelet zajlott Pozbán, a gyülekezet temploma építésének 230. évfordulóján, az igehirdetés szolgálatát egyházunk püspöke végezte.

Események a teológián. Május 11-én az SJE Református Teológia Karán disszertációs vizsgák valamint a kar Tudományos Tanácsának ülése zajlott. Mindkét eseményen jelen volt Fazekas László püspök is. Május 12-én Fazekas László püspök áhítatával vette kezdetét az SJE RTK Rendszeres Teológiai Tanácsa által szervezett nemzetközi konferencia, amelynek címe Az Európai Unió gender mainstreaming programja volt.

EPMSZE. Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem Patfűrdőn tartott akadémiai napjain május 13-án áhítattal szolgált egyházunk püspöke.

Németországi vendégek. Május 16-án és 17-én látogatást tett egyházunkban a vesztfáliai GAW segélyszervezet 11 tagú küldöttsége, akiket Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök fogadott. A vendégek tájékoztak egyházunk dolgai felől, továbbá megtekintették a felújítás alatt lévő komáromi Timóteus-házat, melynek munkálatait a segélyszervezet adományai is segítik.

Vakációs Bibliahét. Május 23-án a Vakációs Bibliahét anyagának bemutatója zajlott Bátorkeszin, amelyet a kárpátaljaiak készítettek erre az évre az Eszter könyvből. Czinke Tímea (a pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházak KOEN-es koordinátora), Szénási Lilla, Czinke Zsolt lelkipásztorok, Náték Mária és Holop Szilvia pedagógusok prezentálták a tábor anyagát. Az idén a három egyházmegyéből 49 csoport (pozsonyi egyházmegye: 14 gyülekezet 755 gyerek; komáromi egyházmegye a cigánymisszióval együtt: 28 csoport 1192 gyerek; barsi egyházmegye a börtönmisszióval együtt: 7 csoport és 190 gyerek) regisztrált, ami előzetesen 2137 résztvevőt jelent.

Zenei fesztivál. Május 29-én Budapesten zajlott a XIII. Református Zenei Fesztivál, amit Steinbach József püspökkel közösen egyházunk püspöke nyitott meg. Az esti fáklyás felvonulás után a Kálvin téri templomban Fazekas László hirdette az igét. Ezen a délutánon az egyházi iskolák küldöttségeinek a felvonulása is zajlott, ahol az alistáli, az érsekétyi és a rozsnói iskoláink képviselői is jelen voltak.

Nagyváradi konferencia. Fekete Vince főgondnokkal egyházunk püspöke május 30-án és 31-én részt vett a Nagyváradon megszervezett Szabadulás az Egyház „babiloni fogságából” – 1989 című konferencián, amely az egyházak életében lezajlott társadalmi és politikai rendszerváltozást vizsgálta. A kon-

Meghívó Megyercsre

2014 őszén indult el a Nőkről nőknek előadássorozat Megyercsen azok számára, akik jobban meg szeretnék ismerni Istentől rendelt hivatásukat, nő-, feleség- és anyaként. Az előadások témájául a Bibliából egy-egy nő életének bemutatása szolgál, akit az éppen aktuális előadó (Fazekas Zsuzsanna, Szabó Valéria, Sasák Iлона, Fehér Anna pszichológus, Rác Jolán és Halászik Emese speciális pedagógus) választ ki. Az eddig bemutatott nők: Éva, Márta (Mária és Lázár testvére), Mária (Jézus anyja), Erzsébet, Abigail és Eszter.

Az alkalmak minden hónap utolsó hétfőjén vannak. Az előadást kötetlen beszélgetés követi, ahol lehetőség nyílik az elhangzottakhoz való hozzászólásra, kérdések feltevésére, személyes bizonyítgatásra.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Az alkalmakról bővebb információ található a gyülekezet honlapján: www.refmegyercs.com

ferencián előadást tartott Fazekas László jelenlegi és ígét hirdető Erdélyi Géza nyugalmazott püspök.

Csillagpont. A Kárpát-medencei magyar református ifjúság egyik legfontosabb rendezvényének, amire minden második nyáron kerül sor, idén július 21-e és 25-e között a Tatai Olimpiai Edzőtábor ad otthont. Az alkalom központi témája a bizalom lesz. Elsősorban 16–30 év közötti – szolgálni vagy feltölteni vágyó – fiatalokat várnak. Részletes információk: www.csillag.reformatus.hu

A Pátria rádió református műsorai:

Június 28-án, 7.05-kor a Világosságban Végző László megyercsi lelkipásztor a nagy megpróbáltatás idejéről szól igehirdetésében.

Július 12-én, 7.05-kor Kisné Búcsi Jolán lelkipásztor, levéltáros az Emberfia eljövételéről szól a hallgatókhoz.

Július 26-án a Világosságban, 7.05-kor Oros Csaba, a bösi gyülekezet beosztott lelkipásztora Keresztelő János bizonyítgatását viszi közelebb a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno. Cégbejegyzési szám: 00179191 Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Fazekas László Szerkesztő: Kis Lucia Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: **930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.**

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: **031/55 90 141** (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítjük és szerkesztésük jogát fenntartjuk. A tudósítások teljes terjedelemben megtalálhatóak a www.reformata.sk honlapon.

Nyomdai előkészítés: Kis Lukács Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09